

Naam: W.S. Karperien  
Datum: 5 juli 2022  
Team/teamonderdeel: CZ Control en Audit/

## Collegevoorstel

|                                             |                                         |
|---------------------------------------------|-----------------------------------------|
| Onderwerp                                   | <b>Meicirculaire 2022 gemeentefonds</b> |
| Advies<br>Is er een uiterste behandeldatum? | <b>Besprekstuk</b>                      |
| Portefeuillehouder                          | <b>A. Maathuis</b>                      |
| Openbaar                                    | <b>Openbaar</b>                         |
| Raadsvoorstel of raadsbrief                 | <b>Raadsbrief</b>                       |

### Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

De meicirculaire 2022 van het gemeentefonds is gepubliceerd. De meicirculaire 2022 informeert de gemeenten over de omvang en de verdeling van de algemene uitkering, de integratie-uitkeringen en de decentralisatie-uitkeringen uit het gemeentefonds. Daarnaast bevat de circulaire informatie over andere financiële onderwerpen die voor de gemeenten van belang zijn, zoals de nieuwe verdeling van het gemeentefonds vanaf 2023. Het netto effect, waarbij rekening wordt gehouden met de reserveringen, is voordelig in de jaren 2022 t/m 2025. Vanaf 2026 laat de meicirculaire nadelige financiële effecten zien. De jaarschijf 2022 wordt gewijzigd in de najaarsrapportage 2022. De financiële effecten in de jaren 2023 tot en met 2026 worden verwerkt in de programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026. Het college besluit de raad te informeren over de uitkomsten van de meicirculaire 2022.

### Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de meicirculaire 2022, met daarin de volgende onderwerpen:
  - a. De uitkomst van de nieuwe verdeling van gemeentefonds, structureel 665.000 euro voordeel.
  - b. Het incidenteel schrappen van de opschalingskorting t/m 2025.
  - c. De toekenning van de aanvullende middelen jeugdhulp in 2023.
  - d. Hogere accressen van 2022 t/m 2025, maar vanaf 2026 structureel lagere accressen.
  - e. Overheveling van delen van de integratie-uitkering sociaal domein naar de algemene uitkering van het gemeentefonds.
2. Kennis te nemen van de voordelige netto effecten van 2022 t/m 2025 en een nadelig netto effect in 2026.
3. De raad via bijgevoegde raadsbrief te informeren over de uitkomsten van de meicirculaire 2022.
4. De raad voor te stellen de begroting 2022 bij verzamelbesluit te wijzigen in de najaarsrapportage 2022.
5. De financiële effecten vanaf 2023 te betrekken bij het opstellen van de programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024 t/m 2026.

## Inleiding

De meicirculaire 2022 van het gemeentefonds is gepubliceerd. Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. Aanvullend daarop heeft het Rijk dit jaar in maart een brief gepubliceerd met daarin de belangrijkste maatregelen uit het landelijke regeerakkoord die een effect hebben op het gemeentefonds.

### Financiële effecten

Om de financiële effecten te bepalen wordt de meicirculaire 2022 vergeleken met de decembercirculaire 2021. Het bruto effect geeft de verandering van de hoogte van het gemeentefonds weer. Bij het netto effect wordt rekening gehouden met reserveringen, zoals taakmutaties en stelposten voor loon- en prijscompensatie. Het begrotingssaldo in de begroting en meerjarenraming wordt bijgesteld met het netto effect.

|                                                              | 2022            | 2023            | 2024            | 2025            | 2026            |
|--------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| Gemeentefonds decembercirculaire 2021                        | 187.469         | 177.871         | 179.667         | 183.001         | 187.245         |
| Gemeentefonds meicirculaire 2022                             | 199.226         | 200.444         | 202.716         | 211.714         | 202.603         |
| <b>Bruto effect meicirculaire 2022</b>                       | <b>-11.757</b>  | <b>-22.573</b>  | <b>-23.049</b>  | <b>-28.713</b>  | <b>-15.358</b>  |
|                                                              | <b>voordeel</b> | <b>voordeel</b> | <b>voordeel</b> | <b>voordeel</b> | <b>voordeel</b> |
| <i>Correctie opgenomen stelpost extra middelen jeugdhulp</i> |                 | 6.510           |                 |                 |                 |
| <i>Correctie opgenomen stelpost herijking gemeentefonds</i>  |                 | 310             | 310             | 310             | 310             |
| <i>Totaal reserveringen gemeentefonds</i>                    | 6.252           | 398             | 328             | -399            | -501            |
| <i>Totaal reserveringen overig</i>                           | 0               | 6.343           | 10.141          | 13.801          | 16.750          |
| <b>Netto effect meicirculaire 2022 (Begrotingssaldo)</b>     | <b>-5.505</b>   | <b>-9.012</b>   | <b>-12.270</b>  | <b>-15.001</b>  | <b>1.201</b>    |
|                                                              | <b>voordeel</b> | <b>voordeel</b> | <b>voordeel</b> | <b>voordeel</b> | <b>nadeel</b>   |

(bedragen x 1.000 euro)

### Bruto effect

Via de normeringsystematiek 'samen trap op en samen de trap af' wordt de algemene uitkering van het gemeentefonds geïndexeerd, ook wel het accres genoemd.

In de meicirculaire 2022 zijn de accressen vanaf 2022 bijgewerkt. Voor alle jaren vanaf 2022 is sprake van een opwaartse bijstelling van het accres. De accressen zijn hoger dan aangekondigd in de voorgaande circulaire. De hogere accressen zijn het gevolg van extra rijksuitgaven in het regeerakkoord. Ook is het accres opwaarts bijgesteld als gevolg van een hogere loon- en prijsontwikkeling dan tot nu toe was aangenomen. In de extra maartbrief heeft het kabinet aangegeven dat het accres voor 2026 niet is berekend, maar vastgezet op een taakstellende verhoging van 840 miljoen euro ten opzichte van de septembercirculaire 2021. In deze meicirculaire zijn twee aanvullende wijzigingen aangekondigd voor het accres:

1. Het accres wordt tot 2025 grotendeels op basis van bestaande afspraken berekend. Een aantal investeringsfondsen (klimaat, ontsluiten nieuwbouwwoningen en stikstof) worden echter uitgezonderd van de normeringssystematiek. Het Rijk heeft met de VNG recent afspraken gemaakt over het vastzetten van het volumedeel van het accres voor de periode tot en met 2025.
2. Vanaf 2026 zal het gemeentefonds niet langer via de normeringssystematiek geïndexeerd worden. Er wordt geen volume-accres meer verstrekt, alleen nog maar een nominaal accres voor de loon- en prijsontwikkeling.

Het bruto effect van de meicirculaire ten opzichte van de decembercirculaire neemt geleidelijk toe van 11,8 miljoen euro in 2022 naar 28,7 miljoen in 2025. In 2026 daalt de uitkering van het gemeentefonds fors door het vastzetten van het accres. Desondanks stijgt de uitkering van het gemeentefonds met 15,4 miljoen euro, vanwege hogere ramingen voor loon- en prijsontwikkeling.

### *Netto effect*

Het begrotingssaldo verbetert t/m 2025. Het voordeel loopt op van 5,5 miljoen euro in 2022 tot 15,0 miljoen euro in 2025. Vanaf 2026 is de groei van het gemeentefonds niet meer voldoende om de reservering voor loon- en prijsontwikkeling bij te houden, waardoor het begrotingssaldo in 2026 verslechtert met 1,2 miljoen euro.

### **Beoogd effect**

Het financiële beeld actualiseren en het college en de raad informeren over belangrijke ontwikkelingen van het gemeentefonds.

### **Argumenten voor**

#### *1.1 De uitkomsten van de meicirculaire zijn bekend.*

De meicirculaire is door het Rijk gepubliceerd. Met dit collegevoorstel en bijbehorende raadsbrief wordt het bestuur geïnformeerd over de gevolgen hiervan voor de gemeente Almelo.

#### *4.1 De eerstvolgende mogelijkheid om de begroting bij verzamelbesluit te wijzigingen is de najaarsrapportage 2022.*

Door het wijzigen van de begroting conform de uitkomsten van de meicirculaire is deze weer actueel.

#### *5.1 De programmabegroting en meerjarenraming worden conform de bestendige gedragslijn gebaseerd op de meicirculaire.*

Gemeenten hebben de keus om de programmabegroting te baseren op de meicirculaire of septembercirculaire van het gemeentefonds, maar dienen wel een bestendige gedragslijn te hebben. De gemeente Almelo baseert de programmabegroting, met uitzondering van de programmabegroting 2021, altijd op de meicirculaire.

### **Kanttekeningen**

#### *1.1 De financiële uitkomsten van de meicirculaire zijn onevenwichtig.*

De jaren 2022 t/m 2025 zien er financieel goed uit, maar dat beeld slaat vanaf 2026 om. De belangrijkste verklaringen daarvoor zijn het weer opnemen van de opschalingskorting vanaf 2026 en een structureel lager accres van het gemeentefonds.

### **Kosten, opbrengsten en dekking**

De jaarschijf 2022 van de begroting wordt gewijzigd in de najaarsrapportage 2022. De jaren 2023 t/m 2026 zullen worden betrokken bij het opstellen van de programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026.

### **Uitvoering**

Niet van toepassing

### **Bijlagen**

Raadsbrief meicirculaire 2022 gemeentefonds (RAAD-7270)

Meicirculaire 2022 gemeentefonds (INK-108375)

---

### **Procesinformatie**

#### *Intern overleg*

De meicirculaire 2022 is besproken met team financiën en team control en audit.

### *Afstemming met portefeuillehouder*

De globale uitkomsten van de meicirculaire 2022 zijn op 20 juni 2022 besproken met de wethouders Maathuis en Van Mierlo.

### *Directie-advies*

Niet van toepassing

B&W voorstel standaard

### **Communicatie over het besluit**

Reguliere persconferentie.